

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1940 OKTÓBER 19.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR

II. ÉVFOLYAM 42. SZ.

Dr. Kildare titka

A feszültség,
az izgalom,
az érdekesség
legmagasabb
foka filmen!

A CORSO filmstúdió
mult heti nagy
sikere

Rendezte:
Harold S. BUCQUET
Főszereplők:
Lew AYRES
Lionel BARRYMORE
Helen GILBERT
Saraïne DAY

Metro
Goldwyn
Mayer

**Óriási
siker**

a RADIUS-ban

CHARLES
LAUGHTON

**A
NOTRE DAMEI
TORONYŐR**

Óriási siker

a RADIUS-ban

**A
NOTRE DAMEI
TORONYŐR**

**A
NOTRE
DAMEI
TORONYŐR**

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM 42. SZÁM.
BUDAPEST, 1940 OKTÓBER 19.
Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.
Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961
Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.
Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő
Előfizetési ár:
egy évre 30 pengő
fél „ 16 pengő

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán-körút 15.
Telefon: 146—346

Lakás: XI., Fűrj-utca 4. T.: 257—036

VÁCZI DEZSŐ

Iroda: VIII., Sándor-tér 3. T.: 144—424,
144—425

Lakás: VIII., Üllői-út 42. T.: 136—386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423

Felelős üzemvezető: **Molnár József**

TARTALOM:

A film új útjai	1
A velencei kiállítás: <i>Balogh László dr.</i>	2
„A soha vissza nem térő alkalom”	4
A filmművészet eszközei: <i>Pacséry Ágoston</i>	6
A magyar film enciklopédiája	7
A Hunnia Filmgyár felhívása a filmgyártókhoz	7
Premiermozik műsora	7
Filmkamara:	
Felhívás a mozgófényképeket előállító és forgalmazó új vállalatokhoz	8
Filmgyártók bejelentési kötelezettsége	8
Filmgyakorlatosok működése	8
Mozi:	
A Magyar Híradó fejlődése: <i>vitéz Morvay Pál</i>	9
Az „Erdélyért” akció	9
Új filmek:	
Alcazar	9
Sok hűhó Emmiért	10
Dr. Kildare titka	10
Hírek	10
Híradók	11
Lapszemle	12
Filmcenzura	12, III
Hírdetők:	
Metro	I, 8
Hunnia	II
Agfa	3
Petsman	4
Ufa	5
Byssz	12
Adler	III

MAGYAR FILM

A film új útjai

A közel öt évtized előtt világhódító körútra elindult film első nagy sikerei a némafilm korához fűződnek. Különösen a világháború utolsó éveiben és a háborút követő évtizedben töltött be mind jelentősebb szerepet a film az emberiség kulturális életében. Ebben az időben a filmgyártás nem ismert országhatárokat. Minden arra érdemes, sikerült alkotás bejárhatta az egész világ mozi piacát, csak a feliratokat kellett a nemzeti nyelvekre átültetni.

A huszas évek végén megjelent hangosfilm forradalmi újítást jelentett, ugyanakkor azonban megismertette a gyártókat a nyelvterületek korlátozottságával. Ezek a határok elsősorban a kis nemzeteknek okoztak majdnem lehetetlenségeket, míg a világnyelveken továbbra is hatalmas nemzetközi piacra lehetett termelni. A kis nemzeteknek pedig be kellett érniük a nagy filmgyártó népek hegemoniája árnyékában részükre kínálkozó szerény lehetőségekkel.

A második éve dúló európai háború azután új korlátokat emelt a film nemzetközi terjesztése elé. Ezek a korlátok azonban már nem nyelvterületek szerint állottak a film útjába, hanem a hadviselő felek köré csoportosult államok politikai és szövetségi helyzete alapján.

Már a hangos filmgyártás elterjedése is bizonyos fokig nemzeti alapokra fektette a néma filmgyártás nemzetközi felépítését. A háborús helyzetben bekövetkezett szállítási nehézségek pedig mindjobban megkívánják, hogy a filmkultúrára berendezkedett nemzetek filmönellátás alapján pótolják a külföldi filmek kiesését. Ez természetesen a filmgyártás fokozására vezetett azokban az államokban, ahol van mit fokozni, vagyis amelyek filmgyártási multra tekinthetnek vissza, mint többek között Magyarország is. Azok az államok pedig, amelyeknek nemzeti filmgyártásuk még nincsen, onnan szerzik be a filmgyártáshoz szükséges anyagot, ahonnan éppen tudják. Ez a körülmény viszont ismét a filmgyártó nemzetek külföldi piacát növeli és így új alapot teremt a nemzeti filmgyártás megerősödéséhez.

Másik jelentős hatása a háborúnak a film fejlődésére: az új műfaj kialakítása. Míg a békevilágban a művészek és írók képzeletében születtek meg a filmek meséi, illetőleg a mult jelentősebb és érdekesebb eseményeit dolgozták fel, többé-kevésbbé a képzelet meséjével átszöttek, addig a háborús világ gyorsan zajló, világraszóló eseményei önmagukban is megkapó, sőt megrázó forgatókönyveket kínálnak a filmeseknek. A multban kialakult híradó- és riportfelvételek mellett mind gyakrabban kerülnek piacra egész estét betöltő, drámai feszültséggel fűtött filmek, melyeknek színtere és szereplői nem díszletek és színészek, hanem maga az élet történelmi jelentőségű történései.

Azt a helyet töltik be ezek a filmek az úgynevezett játékfilmekkel szemben, mint a történelemkönyvek a szépirodalom alkotásai mellett. Más a feladatuk, más a kötelességük. Amint a történetíró félre teszi képzeletét és a megtörtént események hű visszaadására törekszik, ugyanúgy a filmre vett történelem szerzőinek is csak a történelmi hűség lehet a jelszavuk. Amint azonban az egykorú történetíró nehezen vonhatja ki magát az események hatása alól és csak a későbbi korok oknyomozó történésze állapíthatja meg tárgyilagosan az eseményeket a rendelkezésére álló adatok alapján, ugyanúgy a történelmi filmek összeállítóit is nemzeti érzelmeik, különböző meggyőződéseik, stb. befolyásolják.

Éppen ezért mind jelentősebb feladat hárul a filmeket az utókor részére megőrző filmmúzeumokra, melyeknek gondolata mindjobban előtérbe kerül, hogy a későbbi filmtörténészek számára minél teljesebb anyag álljon rendelkezésre. Örömmel üdvözljük tehát a székesfőváros legutóbbi elhatározását, amellyel a székesfővárosi filmmúzeum felállítására és fenntartására irányított elő költségvetési keretet. Ez a filmtár természetesen a fővárost érdeklő anyagokat gyűjti össze. Nagyon kívánatos volna, ha országos viszonylatban is megvalósítható lenne a főváros követésére méltó elhatározása.

A velencei filmkiállítás

A Magyar Rádió I. hullámhosszán 1940 október 15-én előadta:
BALOGH LÁSZLÓ dr.

miniszteri osztálytanácsos,
az Országos Nemzeti Filmbizottság főtitkára

Az idén tavasszal nyolcadik ízben hirdette meg a velencei Biennale vezetősége a nemzetközi filmversenyt. A filmünnepség tulajdonképeni címe Mostra Cinesmatografica. Ezt az elnevezést legjobban fedi a filmvásár vagy filmbemutató, mert a világ minden filmgyártó nemzetétől-évről-évre elküldte legjobb filtermését, amit aztán sorozatos, 40—50 előadásban bemutattak a velencei nemzetközi filmzsűrinek és nyilvános előadásokon a Lido nemzetközi közönségének is. A filmbemutatót mindig augusztus második felében nyitották meg.

A Mostra évről-évre nyert jelentőségében. Először úgy tervezték, hogy kétévénként rendezik, mint azt a képzőművészeti kiállítást, amelyből eszméje fakadt. Mikor aztán nagyon népszerűvé vált, minden évben meghirdették és a filmvilág lassankint elfogadta a művészeti filmbemutató legfőbb ítélőszékének.

A tavalyi Mostrán már nagyon látszott a háború előszele. Ez először abban jelentkezett, hogy a franciák a francia Rivierára, szeptemberre Cannesba ellenversenyt hirdettek, — ebből nem lett semmi — másodsorban abban, hogy a zsűritagok között a nemzetközi helyzet kiélesedése folytán támadt ellentét miatt a verseny befejezése után nem hirdettek eredményt, csak néhány héttel később tették közzé a filmek díjazását.

A múltévi Mostra még a megszokott, színes, nagyarányú képet adta. Három évvel ezelőtt megépítette a Biennale igazgatósága a Palazzo Cinemat, hatalmas, kényelmes, 2000 személyes mozipalotát, ahol felhasználta a mozgóképszínház-építés minden technikai eszközét. A legnagyobb kárikula közepén is kellemes, hűvös, szellős volt a Palazzo Cinema, bár estéről-estére zsúfolt nézőtere, s a bérletsorozatokat hetekkel előre elkapkodták.

Mostanában sokat lehet hallani ezt a kifejezést: plutokrácia. Erről a fogalomról a Mostra nézőtere tudott kifejező képet adni. A Lido nemzetközi társadalmi filmversenyek idejére még változatosabb, még soknyelvűbb, még gazdagabb lett. Az esti előadásokon a nők a kötelező estélyi eleganciában igyekeztek túlnenni egymáson. Prémek, ékszerek, selymek, brokátok, gaz-

dagságukkal, merészségükkel, izlésükkel igyekeztek egymásra verni. Férfiaknál és nőknél egyformán a fehér elegancia vitte a vezérszólamot. Fehér szmokingban és fehér estélyi ruhában, fehér prémekben érvényesült legjobban az izzóbaránára sült arc, amelynek pácát a nemzetközi társaság Európa minden divatos tengeri és magaslati

üdülőhelyéről szedte, gyűjtötte össze.

Kényes, sőt elkényesedett társaság ült be estéről-estére a mozipalota nézőterére: válogatni a világ java filmbemutatójában. Ezt az izlést kielégíteni nem volt könnyű. Még szerencse, hogy a filmek értékelésében a nemzetközi zsűri higgadt fejei döntöttek. A közönség maga elég szeszélyes volt, sokszor meglepően reagált. Így, egy év távlatából talán lehet már karakterizáló szót találni az ott összegyűlt közönség izlésére. A nemzetközi plutokrácia izlése nyilvánult meg a Biennale filmprodukciónál szemben. Példa: az egyik legnagyobb filmsikert két évvel ezelőtt egy amerikai gengszter-film aratta. Nők és férfiak elragadtatással nézték, amikor az amerikai gengsztercsoport válogatott kinzásokkal gyötörte azt a pár szerencsétlen tancosnót, akit a véletlen titkuk nyomára vezetett. És ugyanez a közönség kifütyülte azt a vadászati filmet, amelyben látni lehetett a vadászati eredményét, a több ezer nyúlból és egyéb vadból álló vadász zsákmányt, ahol a gép a hulló hóban végigpanorámázott a terítéken. Állatbarát és állatvédő volt ez a szépen felöltözött, saját morálja után élő, kultúrált és gazdag tár-

saság, de emberbarát — az nem. Nem akarunk most ezzel kapcsolatban semmiféle következtetést levonni, hiszen a világesemények napjainkban mind ennek a tételnek a fejtegetésére vannak beállítva.

Az idei filmbiennale összehozása a régi keretek között már nem sikerült. Helyette az olaszok csak Manifestazione-t, bemutatót hirdettek, amelyen elsősorban a tengelyhatalmak filmjeit mutatták be. Lényegében olasz-német filmbemutató volt a szeptember elején egy hét alatt lezajlott ünnepség, amelyen a németeken és az olaszokon kívül baráti és semleges államok is résztvettek. Filmet rajtunk, magyarokon kívül csak a svédek, csehek, románok és svájciak tudtak küldeni, de megjelent a spanyol képviselő is.

A filmbemutató egészen más külsőségek között zajlott le, mint az előző években. A filmeket nem a Lidón lévő hatalmas filmpalotában vetítették, hanem a Velence szívében épült Cinema San Marco-ban. Ez éppen olyan ragyogó és korszerű moziépület, mint a Lidón lévő, csak valamivel kisebb. Idegen szót németen kívül alig lehetett hallani a háborús Velencében, amely egyébként élte mozgalmas, varázssos, örök életét, csak éppen este borult vaksötét a lagúnák nap-pal opálosan csillogó vizére és csipkés márványpalotáira. Csak éppen a Szent Márk bazilika mozaikjai és a Doge-palota márványarabeszkjei tűntek el a homokzsákok mögött... És egy-egy keskeny sikátort láttunk gerendákkal, homokzsákokkal, beboltozva, légvédelmi óvóhelyként kiképezve.

Estéről-estére a Cinema San Marco felé sötétben, macskaszemekkel indult meg a filmbemutató közönsége. A külsőségek: hadi egyenruhák, egyszerű polgári öltözet, de délután és este úgyszólván egyetlen hely sem maradt üresen a mozipalotában. Más volt a közönség, mások voltak a filmek, más volt a nézőtér szeme is.

A németek és olaszok hatalmas előkészületekkel és felkészültséggel mutatták meg, hogy népük a háború alatt sem szakadt el a kultúra eszközeitől és forrásaitól. Németország és Olaszország 7—7, Magyarország és Svédország 2—2, Románia és a Cseh-Morva Protoktorátus 1—1 játékfilmet mutatott be. Azonfelül Németország 10, Olaszország 5, Magyarország 3, Svájc 1 kultúrfilmet küldött a filmhétre. A rövidfilmek sorát emelték meg a németek és olaszok által készí-

tett híradó- és propagandafilmek, amelyeket nemcsak a bemutatósínházban, hanem párhuzamosan az egyik velencei nagymozgóban is vetítettek a Velencében állomásozó haderő és a nagyközönség részére.

Magyarország a Gül Baba és a Dankó Pista című játékfilmekkel, a Porcellán, a Sós és a Megindul az erdő című kultúrfilmekkel vett részt a bemutatón. Az olaszok ezenfelül még levettették a filmhét zárónapján azt a magyar propagandafilm, amely Magyarország a fájdalomak országa címmel Magyarország megcsontításáról szól s amelyet ők készítettek a magyar probléma ismertetésére és amelyet Olaszország valamennyi mozgóképszínházában kötelezően vetítettek. Az olasz nép megható és baráti ajándéka volt részünkre ez a nagy műveltséggel és pontos adatokkal készült tízperces film, frappáns kiállítás a magyar ügy mellett.

A magyar filmek meglepő, hatalmas sikert arattak Velencében. Erről annakidején a magyar sajtó már részletesen beszámolt. Az elért eredményt, minthogy az idén a filmeket versenyszerűen nem bírálták el, a következő jelek mutatják. A Biennale vezetősége a magyar anyag előkészítőihez intézett levelében leszögezte, hogy a magyar filmek sikere a kritikában és a közönségnél minden várakozást felülmúlt. Az olasz lapok közel másfélszáz ismertetésben foglalkoztak a magyar filmekkel. És ez az ismertetés nem baráti, udvariassági alapon történit, hanem komoly boncolgatással, értékeléssel. Az elismerés hangjai mellett bizony olvashatjuk a hibák felsorolását is.

MSJ

A magyar kultúrfilm már régóta keresett cikk külföldön. Ezt a tényt nagyon sok olasz orgánus leszögezte. A Magyar Filmiroda által a magyar porcellánról készült artisztikus film kiválóságát azonban sok újság költői szavakkal méltatta. Az aknaszlatinai sóbányászatról és a kárpátaljai fakitermelésről készített filmjeink pedig minden egyes alkalommal a politikai szimpátia megnyilvánulására is alkalmat adtak, amikor megállapították, hogy az e kincseinkkel foglalkozó filmjeink a „cseh-szlovák mozaik” szétesése után kerültek vissza Szent István birodalmához.

A Gül Baba című filmünkkel ötven olasz lap foglalkozott. Néhol hasábos cikket találunk. Magyar bemutatója alkalmával nem kapott ilyen nyilvánosságot. Sem terjedé-

leben, sem elmélyedésben. És Fiumétől Messináig, Nápolytól Genováig, Anconától, Udineig olvasták Gábor diák és Leila romantikus szerelmét, megtanulták Jávor, Szeleczky és a rendező: Nádasdy Kálmán nevét. Amikor ez a film a közeljövőben az olasz közönség elé kerül, már megalapozott utakon halad a nagy olasz birodalomban.

A Dankó Pista sajtósikere sem volt kisebb, a közönséget azonban még a Gül Babánál is jobban megfogta. Dankó Pista halálát a velencei olaszok hangosan megkönyezték s a „Most van a nap lemenőben” kezdetű halhatatlan dalát egyetlen olasz újság sem mulasztotta el megemlíteni.

Pedig mind a két magyar film csak magyarul szólott a kritikusokhoz és a közönséghez. Olaszul vetítettük a bevezető főcímet és egy rövid ismertetést, de a másfélórás filmek alatt nem volt egyetlen sornyi magyarzó szöveg. Ez bizony elég hiba Itáliában, ahol minden külföldi film olasz nyelven szól a közönséghez, a mozgókban csak olasz nyelvre áttett, szinkronizált filmeket szabad vetíteni. Ezt pótlandó a filmhéten az összes többi külföldi filmek el voltak látva felirattal, ami a tökéletes megértést biztosította és a sikert jobban kiemélyítette. Sokkal jobban fokozódott volna a magyar filmek mé-

tánylása, ha a cselekményt a párbeszédeken keresztül is nyomon tudták volna követni és nem kellett volna csak azt várni, hogy filmjeink csupán vizuális cselekményekkel, művészi külsőségükkel és zenei aláfestésükkel hassanak. Jávor, Simor Erzs és Lukács Margit nevét így is megtanulták, Kalmár rendezését így is megdicsérték. Ez a film is az olasz közönség elé kerül a közeljövőben.

A két magyar játékfilmmel kapcsolatban néhány kritikában olvashattuk, hogy a magyar filmek a régi iskola szerint készülnek — operettstílusban. Ez a megállapítás olasz szemmel igaz. Az olaszok által bemutatott hét olasz film közül hat volt olyan dráma, amelyben a zene csak aláfestésnek, hangulatnak szerepelt s egy vígjátékuk, a Don Pasquale volt olyan, amelyben a szereplők énekeltek. Tekintve, hogy ez a film vígoperából készült, a zenét nem lehetett teljesen kiirtani. A megállapítás magyarzata az, hogy az olasz hangosfilm korábban híres olasz operák sorát dolgozta fel hangosfilmre és éppen abban a korszakban, amikor technikailag, ötlettel az olasz film még nem vette fel a versenyt a külfölddel. Ezekkel a filmekkel szemben az olasz közvéleményben averzió maradt vissza.

Közben kialakult az új olasz iskola, amely valóban új gondolatokból táplálkozik, új módszerrel dolgozik. Merészen belevág az aktualitásokba. A Velencében bemutatott Alcazar a spanyol nemzeti ellenállás fellegvárának közelmúlt történetét viszi filmre s a drámai megoldást, a művészi felkészültséget, a gondos előkészítést a tökéletességig viszi. A három millió pengős költséggel készült film az egész világ eddigi filmgyártásának élére kívánkozik. Aktuális eseménybe, az albán kérdésbe kapcsolódik A kruijai lovagok című film is. Ezekben is, valamint a bemutatott két történelmi, kosztümös filmben, továbbá a három, modern korproblémával foglalkozó filmjünkben első látásra szembeötlő a kiállítás engedelményt nem tűrő pontossága és nagyvonalúsága. Igaz, hogy az átlag olasz film tízszer annyiba kerül, mint a magyar film, de van is látszatja. A filmek által felöltet drámai és erkölcsi problémák széles síkon mozognak, de áthatja őket a fasiszta erkölcs. Az elesettek élni akarása, olyan világrend követelése, amelyben a magasabbrendű, pozitív erkölcs érvényesül, minden más olasz filmgyártási alapelvénél erősebb.

**hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb**

Utoljára hagytam a Velencében látott német filmeket. Ezek egy részét már látta a magyar közönség. A Bolváry Géza által rendezett Operabál, a Felszabadult kezek című művészfilm, amelyben Brigitte Horney alkotott maradandót, Käthe Dorsch-nak az anyai szeretetről szóló megható filmje már az elmúlt évadban a magyar közönség elé került. A legnagyobb velencei sikert A postamester aratta, amely most áll budapesti bemutatója előtt. A film olyan mélyen lenyűgözte az olasz közvéleményt, hogy, bár a filmbemutatóra nem tüztek ki díjakat az Alcazar-ral együtt az olasz közművelődési miniszter nagydíjjal jutalmazták. A német filmgyártás lenyűgöző

nagysága egyébként Velencében a korszerű eseményekről felvett filmekben mutatkozott meg. Ezeket is ismeri már a magyar közönség és számtalanszor adózott elgondolójának és hősiességének kivitelezőinek nagysága előtt. Együtt szemlélve ezeket az alkotásokat, még inkább megfog és felel a nagyság érzete.

Ezekhez a hatalmas versenytársakhoz csatlakozott Velencében harmadikként a magyar filmgyártás. A háborús helyzet hozta magával, hogy a magyar filmgyártás produktumával ma a harmadik helyen áll Európában. Ezt a pozíciót nemcsak tartani kell, hanem meg is kell erősíteni. A megerősítésre nemcsak anyagi vonalon van szükség, hanem eszmei tartalomban is. Filmttechnikánk európaszerte elismert színvonalú. Munkatársaink művészi elmélyedéshez minden

adottsággal rendelkeznek. Ezeket az adottságokat azonban a korproblémák szolgálatába kell állítani. Ha el is sajátítjuk a külföldi filmkultúrájának minden eszközt, akkor mered fel a nagy feladat: erkölccsel, magasabbrendű hivatásérzettel kell megtölteni a magyar filmeket. A hetedik velencei filmversenyen már felmerült az a kérdés: nincsen-e posványban, ingoványúton a világ filmgyártása? Hiszen évek óta csak a hatásesszököket tudta fokozni. A nyolcadik filmverseny helyett rendezett szűkreszabott filmhéten azonban tágulni láttuk a korszerű filmművészet horizontját. Közösségtudatot, az erkölcs határozott követését észleltük. Bizonyos, hogy az újra megrendezhető, teljes világversenyen már találkozni fog a film belső tartalmának megújodása.

„A soha vissza nem térő alkalom”

A MAGYAR FILM-ben több ízben hangsúlyozott álláspontunkat teljes mértékben igazolja az alábbi cikk, amelyet az egyik jugoszláv kölcsönző vezetője juttatott el szerkesztőségünkhez.

A MAGYAR FILM 39. számában fenti címmel jóakarató figyelemztetés jelent meg. Írója nagyon jól jegyezte meg az utolsóelőtti bekezdés második felében, hogy: „...a kieső filmanyag pótlására itt vagyunk mi, s ha ez a lelkiesség kapcsolatát teremtő film megvetette lábát Keleten, a nyugati kapcsolatot többé nem szakad meg és a magyar film befutott.”

Jugoszláv vonatkozásban elengedhetetlen, hogy a magyar film érdekében néhány szót ne szóljunk ehhez a cikkhez, már csak azért is, mert hiszen a cikk olvasása után a magyar filmgyártók és kölcsönzők könnyen mondhatnák: „Ami Jugoszláviát illeti, ott a magyar film máris befutott!” Minden, akik megérten erre az állásra, hiszen sikerült nekik az 1930-as évektől kezdve gyártott magyar filmek 99 százalékát Jugoszlávia részére eladni, illetőleg kihelyezni.

Amikor Jugoszláviában a magyar film „befutott”, Budapestnek ápolni kellett volna ezt a sikert, hogy a magyar film azokon a vidékeken is befuthasson, amelyek a magyar nyelvet nem értik. A kívánatos válogatás helyett a pesti gyártók, kölcsönzők és közvetítők jónak látták, hogy minden filmet — még azokat is, amelyeknek létezéséről talán már el is feledkeztek — Jugoszláviában elhelyezzék, úgy hogy rövid pár hónap alatt több mint 110 filmet jegyezték be a jugoszláv állami filmközpontnál. Hogy azután a magyar filmek Jugoszláviában milyen sorsra jutottak, a gyártókat és kölcsönzőket tovább már nem érdekelt, mert hiszen náluk ez a kérdés lezárult abban a pillanatban, amikor a filmek elérték hozzájuk „befutott”.

Jugoszlávia egyes vidékein az évszázadokon egymás mellett élt nemzetiségek között kialakult felfogásbeli közös

ség folytán nem csoda, hogy ezeken a vidékeken a magyar film megjelenését két kézzel fogadták. A jugoszláv kölcsönzők eleinte tehát sok pénzt kerestek és így közülük sokan — erős kifejezéssel élve — a magyar filmek kihelyezésével szonálták magukat.

A kérdés megvilágítására érdemes a jugoszláv mozisoknál is körsetét tenni. A jugoszláv mozisok az első magyar filmekkel, annak ellenére, hogy százalékra játszották őket komoly bevételre tettek szert. Abban a hiszemben, hogy a magyar filmek csak korlátozott számban érkeznek Jugoszláviába, a mozisok siettek miről előbb biztosítani a kötéseket. A kölcsönzők azonban mindig újabb és

nagyobb számú magyar filmekkel jöttek s a mozis hamarosan rájött, hogy miért adjon részesedést a kölcsönzőnek, amikor fix áron is lekötötheti a filmeket, hiszen még így is nagy árakat kaptak a kölcsönzők.

Erre azután megkezdődött az igazi „lefutás”. A mozisok lassan megtudták, hogy szép számban érkeztek Jugoszláviába gyengébb magyar filmek mázolatai is és lassan sajátmaguk tapasztalták, hogy sok a kisebbbértékű film, amelyekért nagy bérösszeget fizettek. Sőt lassan a közönség is kezdte megelégedni a „sok jó magyar filmet”. Ma már megessük, hogy a mozisok a régebbi kötéseikből származó filmeket már másnap leveszik a műorról. Csak ritkán akad film mármár, amely hetekig műsoron marad. (Ilyen a Belgrádban negyedik hete futó *Megfagyott gyermek*.)

A kölcsönzők ma alig érik el a 30-40 százalékát annak a bevételnek, amelyet akkor kaptak, amikor az első magyar filmek megjelentek a jugoszláv piacon. Most megfordult tehát a helyzet. A kölcsönzők versenyt futnak, hogy ki lesz olcsóbb a filmek kihelyezésénél. Ezt azután már nem lehet jó „befutásnak” nevezni.

Tenni kell valamit a magyar filmek jugoszláviai kihelyezése érdekében! Jugoszláviai szemüvegen át nézve a dolgot, a hibát abban látjuk, hogy a magyar film Budapesten túl sok kézben van és túl sok kézbe kerül Jugoszláviában is.

A magyar film jugoszláviai sorsának biztosítása érdekében ajánlatos volna egy olyan megoldás bevezetése, amelynek alapján a pesti gyártóknak és kölcsönzőknek alkalma nyílna annak megfigyelésére: miként forgalmazzák Jugoszláviában az eladott filmeket. Ha a magyar filmtulajdonosoknak is érdeke lesz, hogy a játszási időtartam alatt (rendszerint 5 év) filmje milyen pályafutásra tesz szert, akkor előreláthatólag csak olyan jó magyar film kerülne Jugoszláviába, amely valóban „befut”, anélkül is inkább, mert „... a legnagyobb nyugati filmterületről, Amerikából és Franciaországból csak gyéren juthatnak be filmek a Balkánra...”, míg ellenkező esetben az elmulasztott alkalom soha sem fog visszatérni.

Az idei szerzőn kimagasló eseménye lesz

A POSTA- MESTER

című német film bemutatása

A lillafüredi filmhét és a velencei filmverseny egyaránt kitüntetéssel és nagy díjjal jutalmazta ezt a filmremekművet!

Az **URÁNIA** csütörtöki díszelőadásán
a film két főszereplője: HEINRICH GEORGE és HILDE KRAHL
személyesen jelenik meg

AZ UFA EDDIG A KÖVETKEZŐ FILMJEIT
MUTATTA BE NAGY SIKERREL:

FÉRFI A GÁTON
EGYSZER VAGYUNK FIATALOK
BECSI TÖRTÉNETEK
ROHANÓ ÉLET
VERONIKA, HOGY TEHETTED?

Hansi Knoeck — Paul Richter

Ilse Werner — Paul Hartmann — Hannes Stelczer

Hans Moser — Paul Hörbiger — Marte Harell

Hertha Feiler — Attila Hörbiger — Oszkár Sima

R. A. Roberts — Gusti Huber — Wolf Abach Retty

A filmművészet eszközei

(4. A filmszínész)

Irta:

PACSÉRY ÁGOSTON

(Folytatás)

Az a közel ötven év, mely a film fejlődését felelteti, a lehető legrosszabb irányba terelte a filmszínész szerepét. Már a némafilm korában mutatkoztak azok a jelek, amelyek a túlságos sztárkultuszig fejlődtek. Bár az első időkben a színész szerepe egyáltalán nem volt lényeges, alig tíz év alatt már a színész nevét kezdte hirdetni a mozivászon. Miután azonban a lepergő képek szereplői alapján véve mozgó árnyak voltak, valóságosan fellépő hiányérzést idéztek a nézőben elő. A film képein az élet utánzásának és a színpadi előadásoknak primitív vetülete jelent meg. A filmtechnika gyermekcipőben járt és akár akkor, akár ma, a tökéletes filmtechnika birtokában, hiába igyekezett a film ezt a vetületet étellel teljessé tenni, ezt elérni sehogyan sem bírja. A hiányérzet megmarad, mert az élő testet nem tudja visszaadni és ma már csak a megszokás fogadtatja el velünk azt, hogy a filmszínész élő személy. De akkor, régen, amikor még senki sem szokta meg, a film nem tudta a valóságnak látszatát kézzelfoghatólag felidézni. Hiányzott az élő test idegeken keresztül áradó hatása. Hiányzott a vér és szív eleven liktetése. Ennek a hiánynak felismerése idézte elő azt, hogy a filmek készítői — elég helytelenül — igyekeztek bizonyítani, hogy nemcsak vetületet pergetnek le, hanem valóságot adnak. Természetes, hogy hamis utakon jártak, hiszen a film sohasem lehet valóság. Az úttörők azonban abból a tévedésből kiindulva, hogy a valóságot igazolják, a legkézenfekvőbb megoldáshoz nyúltak: a színészhez. Miután a film formanyelve még nem alakult ki, minden részletben lemásolták a színpadot és ez a másolás a színész szerepét is meghatározta. A fotografált színészt aztán sajtóban és propagandában egyaránt igyekeztek élővé tenni. A színész személyére terelték az érdeklődést, mintegy bizonyítva, hogy azok élő, hús-vér emberek. A vásznon mozgó lények cselekedeteit kezdték kolportálni. Neveket és történeteket termeltek, hogy a közönség tudomásul vegye a szereplők elevenségét, élő voltát. Ez a folyamat világosan felismerhető, ha végignézzük az egykorú filmirodalmat. A színész magánéletének minden mozzanata a közönség elé került és ezzel az egyszerű megoldással a mozi látogatói elfogadták a színész személyét élő és eleven embernek. Kitalált és megtörtént botrányok, szerelmek és családi jelenetek kerültek a sajtóba és a sajtó útján a köztudatba.

Német, dán és francia, magyar, olasz és amerikai nagyságok neve, híre és cselekvéseinek története járta be a világot. A közönség pedig kénytelen volt elfogadni ezt a beállítást, mert valóságérzete másként nem nyert volna kielégülést. „Bálványok” támadtak, hiszen a folytonos kereslet mindig nagyobb és nagyobb nevet és hírt kívánt. A „bálványok” pedig elfogadták ezt a helyzetet, mert egyrészt igen kellemes dolog félistennek lenni, másrészt alaposan meg is fizették ezt a félisteni állapotot. Közben azonban senki sem vette

észre, hogy amit elfogadtak a nézőközönséggel, a legélesebb ellentéte volt a film művészi megnyilatkozásának. Am a sztárok nőttek, növekedtek.

A németek híres „a női divat irányítója”, Maria Carmi-tól kezdve folyton váltakozó nevek jelentek meg a vásznon. Liane Haid, Mia May és Erna Morena filigrán alakja, aztán Pola Negri és Asta Nilsen neve, Ossi Oswald burleszkjei váltak híressé. Henry Porten és Hedda Vernon lépnek a közönség elé. A dán filmek sztárja, Else Frölich és Lilly Jacobson; a franciák neves művésznője, Mistinguette szintén játszik a filmen Susanne Grandais-val együtt. Francisca Bertini, Lydia Borelli Olaszországból, Mary Pickford, Pearl White és Clara Kimball-Young pedig Amerikából indulnak hódítani közönséget és pénzt egyaránt. A magyar Berky Lili, Lenkeffy Ica és Lóth Ila neve külföldön is ismertté válik. A többiek is mind, akiknek nevét szinte lehetetlen felsorolni, a film tévedései miatt váltak „bálványokká”. Pedig színészi szereplésük és alakításuk egyáltalán nem ért fel avval a mérhetetlen hódolattal, melyben a közönség és különösen a megfizetett sajtó részesíti őket. Voltak elsőrangú színészi tehetségek közöttük, de művészi értékelése semmiképp sem mérhető össze a film törvényeinek értékével. Ugyanez áll azokra a férfi-színészekre is, akik egymásután lettek a női szívek imádott „félistenei”. Carl Götz, Max Landa, és Harry Liedtke éppen úgy hódít, mint Harry Piel és Moissi. A ma már világhíres Emil Jannings, Paul Wegener a német, Olaf Föns, Lauritz Olsen, Gunar Tolnäs és Valentino öse: Psilander a dán filmek koronázatlan királyai. Max Linder, Prince francia humoristák, Silvio Bonardi és az olasz színpad nagy mestere, Novelli is hódítanak a vásznonról. A magyar Bolváry Géza, — aki először színész volt — Várkonyi Mihály, Janovics Jenő, Kürthy György, Dán Norbert és Uray Tivadar neve még ma is ismeretes, pedig az ő nevékhöz fűződik a magyar film hőskorának megindulása.

A folyton bővülő névsor mutatja, hogy a film színészeinek szereplése milyen keretek között mozgott. A fejlődés még ma is fennálló tévedései azonban ne tévesszenek meg minket. A film művészete nem a színész szereplésének hangsúlyozásában keresendő. A vizuális szemlélet csupán eszközül használhatja a képsíkban szereplő színészt.

A filmszínész csak egyik alkotó eleme a képsorozatoknak, de nem lényege annak!

E tétel esztétikai bizonyítására később rátérünk, itt csupán egyetlen példára hivatkozunk, mely világosan tárja elénk a megállapítás helyességét, a filmművészet és a filmszínész viszonyát egymáshoz.

A némafilm utolsó idejében, 1927/28-ban vetítették le a nagyváros szimfóniája című filmet. Rendezője még Pudovkin-tól is eltérően az abszolút filmet kívánta megteremteni. Alkotása bámulatos és páratlan a maga nemében. Az úttörés túlzásaitól és kis téve-

déseitől eltekintve határkövet jelent a film történetében. Teljes bizonyossággal állítható, hogy az első abszolút film volt és szinte az a kijelentés kívánkozik papírra, hogy az első filmdrámát is kifejezte. Ebben a filmben a színész azonban egyáltalán nem szerepelt! (Talán ez volt az a tévedés, melyet az elvont esztétikai megítélés kifogásolhat.) A film maga, még a *Polemkin*-től eltérően, a montázs törvényének tökéletes kifejezője. Sőt, nemcsak a valóság utánzása, hanem a valóság filmképekben.

A nagyváros szimfóniája volt az első film, mely teljesen kifejezésre juttatta azt a megcáfolhatatlan törvényt, hogy a film formája a képvonalasorozatok belső összefüggése és a képekkel való ábrázolás. A filmnek egyetlen komoly hibája volt és ez; a képekkel való ábrázolás elmaradhatatlan kellékének: a hangnak hiánya. Megelőzte korát és hatása ma még nem mérhető fel. E filmmel szemben a közönség viselkedése volt a legbámulatosabb. A film kifejezeten sikert aratott, de ez a siker nem volt az ú. n. átütő siker. A film művészetét és értékét megcáfolni nem lehet. A közönség filmvonalaszemlélete azonban még annyira gyermekcipőben járt, hogy nem is tudta felfogni, hogy alapjában véve mit látott. A kritika részben szintén értelmetlenül állt a film előtt, részben teljes elismerés hangján szólt róla. Anyagi sikere nem volt teljesen kielégítő, bár „rossz üzlet” sem volt. Akik azonban a filmet látták, ha csak tudat alatt is, de kielégítve hagyták el a mozit. És, abban az esetben, ha a hang, mint állandó kísérő kiegészíthette volna a képeket, akkor feltétlenül átütő sikert ért volna el a nagyváros szimfóniája.

A film cselekménye a következő:

Vonat közeledik a nagyváros felé. A külvárosokon át mindjobbán halad az ember (és nem a színész) munkahelye felé. Ebredni és dolgozni kezd a város. Megindul a munka. Ezer és ezerféle ágazó szövevénye egyetlen ritmusból össze. Dél lesz. És az elhasznált energia pótlására az evés misztikuma, vagy reális valósága indul meg. Azután a hatalmas iram csendesedni kezd. Jön a délután. Elkövetkezik az alkony és az este. A szórakozás, a játék és az erotika lendülete indul meg. Forrong és kavargó a város, de ez a forrongás nem a kötelesség, hanem a multság jegyében halad. A kivételektől eltekintve minden csendesedni kezd. Az örök rend: a nyugalom, a pihenés és a csók ideje jön. A harc elcsitul, a kenyer-lázás ütemű hajszolása megszűnik és ki-alszanak a lakások világos ablakai.

A vázlatosan ismertetett mese halvány képét sem adhatja annak, amit a film művésze, a rendező képekben bemutatott. A mozgóképek sorai egymásután, belsőleg egymáshoz tartozva, pergették le a történetet. Azt az élettel teljes történetet, amelyet semmiféle színpadon, írásban hasonlóan visszaadni nem lehet. A nagyváros életének két óra alatt való bemutatása és érzékeltetése nem fejezhető ki olyan hűen és helyesen semmiféle formában, mint ahogyan ebben a filmben volt kifejezve. És ebben a filmben egyetlen színész sem szerepelt. A szereplő maga volt az ember, ahogyan él a nagyváros órló kezei között és ahogyan az Uristen rendezése beállította.

Ez a film és rendezője bizonyította be, hogy a vizuális kifejezési mód csak eszközül használhatja a képeken szereplő színészt.

(Folytatjuk)

A magyar film és mozi nagy enciklopédiája

Félszázados ünnepéhez közeledik a magyar mozi- és filmélet. A kísérletezések kora immár a történelemé. Szinte érthetetlen, hogy ennek a félszázados regényes korszaknak mindaddig senki sem írta meg a történetét. Pedig a jövő nemzedéknek tartozunk azzal, hogy hozzáférhetővé tegyük számukra az úttörő tapogatózásait és hogy a mai nemzeti fejlődés útján lerögzítsük a magyar mozi- és film világát.

Mindaddig egyetlen összefoglaló munka sem jelent meg, amely teljes képet adna a hazai filmkultúra eredményeiről és tényezőiről. Az újjárendezett szakmai életéről nem is számolhatott be még összefoglaló munka.

Mindenképpen hiányt pótol tehát az a hatalmas munka, amely Váczi Dezső szerkesztésében *A magyar filmvilág* címen előreláthatóan karácsonykor jelenik meg, s amely méltó formában és kiállításban szinte az újjáalakítás pillanatában, szakszerű és minden részletre kiterjedő pontossággal emléket állít a magyar mozi és film mai világának.

A hatalmas munka könnyen kezelhető és nélkülözhetetlen lesz mindazoknak, akik a magyar mozi és film körül élnek, dolgoznak: a jegyszédőtől a filmszínházigazgatóig, a gépirőkisasszonytól a vezérigazgatóig, a statisztától a sztárig, a rendeletek kötelezettségeitől azok kibocsátójáig.

A magyar filmvilág érdekes tartalomjegyzékét az alábbiakban adjuk:

I. A magyar mozi és film története

1. A Városligettől a hangosfilmig
2. A hangosfilmtől a Filmkamaráig

II. Filmhatóságok

1. Minisztériumok
 - a) Belügy
 - b) Honvédelmi
 - c) Iparügy
 - d) Kereskedelmi
 - e) Kultusz
 - f) Külügy
 - g) Pénzügy
2. Filmkamara
3. Filmtanács
4. Nemzeti Filmbizottság
5. Filmcenzúra
6. Katonai Filmiroda
7. Oktatófilm Kirendeltség
8. Székesfőváros
9. Államrendőrség
10. Tűzrendészet
11. Gépezet- és üzemvezetői tanfolyam

III. Filmegyesületek

1. OMME
2. MMOE
3. Kínotechnikai Társaság
4. Filmoperatőrök Társasága
5. Filmotthon
6. Filmgyártók Szindikátusa
7. Amatőrfilm Szövetség

IV. Filmgyárak

1. Hunnia
2. Filmiroda

V. Filmlaboratóriumok

1. Filmiroda

2. Kovács és Faludi
3. Krupka
4. Diatyp
5. Filmatyp
6. Pannonia
7. Filmipari

VI. Filmgyártók és filmkölcsonzők

VII. Keskenyfilm

VIII. Filmszínházak

1. Fővárosiak
2. Vidékiek

IX. Filmszakmai rekonvállalatok

1. Technikai és berendezési vállalatok
2. Sokszorosító ipar
3. Biztosítók
4. Bankok

X. A film művészei

1. Írók, dramaturgok
2. Rendezők
3. Zeneszerzők
4. Színészek
5. Grafikusok
6. A műterem művészei
7. A laboratórium művészei

XI. A filmszakma vezérkara

1. Gyártók
2. Kölcsonzők
3. Filmszínházi igazgatók

XII. A filmsajtó

XIII. Törvények, rendeletek, határozatok

XIV. Filmbibliográfia

XV. A filmszakma címtára.

Örömmel üdvözljük a szegényes magyar filmirodalomnak ezt az első, összefoglaló, komoly művét, amely valóban huzagot pótlónak ígérkezik és nélkülözhetetlen lesz minden szakmabeli munkasztálán.

Felhívás a filmgyártókhoz

Az illetékes filmhatóságoknak azt a rendelkezését, mely szerint a Hunnia Filmgyárban készült filmek exportját maga a Hunnia, a Magyar Filmirodában készült filmeket pedig a M. F. I. végzi, az utóbbi időben a gyártók nem vették figyelembe. Számos esetben megtörtént hogy a filmet már akkor kívánták külföldre értékesíteni, amikor abból még egy méter sem volt látható, sőt nemegyszer még műtermi beosztása sem volt a filmnek. Bár a Hunnia Filmgyár a legmesszebbmenő előzékenységgel ezideig lehetővé tette azt, hogy az ilyen megállapodások érvényüket, az eladó cég pedig a külföldi jóhiszemű vevő előtt hitelét ne veszítse, jelen felhívásunktól kezdődően gyárunk kénytelen az ilyen módon létesített megállapodásokat a műtermeiben készülő filmek külföldi értékesítés-

sére vonatkozólag semmisnek tekinteni és fenntartja magának azt a jogot, hogy erre rendelt szerve útján maga bonyolíthassa le a filmek exportját. Fentiek figyelembe nem vételéből származó esetleges károkért a felelősséget egyedül azok viselik, akik a jelen felhívásban is említett filmhatósági rendelkezéseket nem kívánják betartani.

A Hunnia Filmgyár ugyanis nemcsak a magyar film külföldi piacának megerősítése végett, hanem azért is maga végzi ezt az exportot, mert különböző pénzügyi hatóságokkal szemben a műtermeiben készült filmek exportja folytán egyedül viseli a felelősség súlyát.

HUNNIA FILMGYÁR RT.

SEHÁK

BINGERT

s. k.

s. k.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM	Kelet felé	okt. 10-től	Palatinus
CASINO	Stanley	okt. 17-től	Fox
CITY	Hollywoodi varázs	okt. 17-től	Fox
CORSO	Sok hühó Emmiért	okt. 18-tól	Standard
DÉCSI	Igen vagy nem?	szept. 25-től	Hunnia
FORUM	Bel Ami	okt. 10-től	Tobis
OMNIA	Sok hühó Emmiért	okt. 17-től	Standard
RADIUS	A notredamei toronyőr	okt. 18-tól	Hunnia
ROYAL APOLLO	Alcazar	okt. 16-tól	Hausz
SCALA	Sok hühó Emmiért	okt. 17-től	Standard
URÁNIA	Kelet felé	okt. 10-től	Palatinus

METRO-GOLDWYN-MAYER

MIKOR LESZ VÉGE A HÁBORUNAK?

Ki hinné, hogy erre a kérdésre már 365 évvel ezelőtt válaszolt egy francia orvos: Nostradamus, aki a XX. századra vonatkozó jóvendöléseiben a most folyó háború végét 1941 október havában jelölte meg. Nostradamus érdekes jóslásairól a Metro filmet készített, amely ma mindennél érdekesebb, mert a francia orvos félelmetesen pontos jóvendölései már eddig is sorra valóra váltak és ez egész világ kíváncsian lesi-várja: mikor fognak beteljesedni Nostradamus időszerű eseményekkel kapcsolatos jóslatai. Minden mozis közönsége érdeklődését elégíti ki akkor, ha mielőbb bemutatja a Nostradamus című Metro-filmet, amely egy három és fél évszázaddal ezelőtt élt francia orvostudós majdnem pontos útmutatásait vetíti elénk a jövőre nézve. Nostradamus életéről és jóvendöléseiről egyébként könyv jelent meg Cserépfalvi kiadásában. A film bemutatásával egyidejűleg figyelmeztesse közönségét a könyvre.

HIVATALOS RÉSZ FILMKAMARA

BUDAPEST, VI. BAJZA-UTCA 18

TELEFON: 193-305, 116-977

Felhívás a mozgófényképeket előállító és forgalmazó új vállalatokhoz

Felhívom a mozgófényképeket előállító, valamint a forgalombahozó új vállalatok tulajdonosainak figyelmét, hogy művészeti ügyvezetőjük (ügyvezető igazgatójuk) a 6.090/1938. M. E. számú rendelet 62 §-a értelmében bejelentési kötelezettség alá esik. Amennyiben e kötelezettségüknek a mai napig nem tettek volna eleget, ezt haladéktalanul pótolják.

A bejelentési kötelezettség vonatkozik az alkalmazott nevére, munkakörére, a munkadíjra és az alkalmazás kezdőnapjára; úgyszintén köteles bejelenteni a munkaviszony megszűnését s a bejelentett adatokban beállott egyéb változásokat is. A bejelentést — az adatok megfelelő igazolásával — maga az alkalmazott is megteheti.

A bejelentéshez csatolni kell a cégbejegyzésről szóló végzés hiteles másolatát is.

Kiss Ferenc s. k.
a Filmművészeti Főosztály
Miniszeri Biztosa

Filmgyártók bejelentési kötelezettsége

Felhívjuk a filmgyártók figyelmét, hogy a gyártással kapcsolatban előírt bejelentéseket legkésőbb a gyártás megkezdése előtt három nappal a Kamara-nál megtenni szíveskedjenek. A bejelentéseknek, melyek a gyártási törzstagokra (művészi és technikai törzstagok) és a szereplőkre vonatkoznak, nemcsak az említettek nevét, hanem a szerződésben kikötött gázsiját is magukban kell foglalniuk. Ugyancsak minden esetben be kell szolgáltatni a filmforgatókönyv egy példányát is.

Ami a gyártási törzstagok névsorát illeti, annak minden alkalommal ki kell terjednie az alábbi munkakörökre:

művészeti ügyvezető,
gyártásvezető,
forgatókönyvíró,
rendező,
segédrendező,
operatőr,
segédoperatőr,
hangmérnök,
díszlettervező,
ruhatervező,
filmösszeállító,
segédfilmösszeállító,
felvételvezető,
filmkarmester,
ügyelő,
naplóvezető,
állófényképész

A szereplőknél be kell jelenteni a főszereplőket és minden epizódszereplőt.

A jövőben tehát a Kamara csak azokat a bejelentéseket veszi tudomásul, amelyek a fent felsorolt munkakörökre tekintettel vannak.

E helyen hívjuk fel a kultúrfilmgyártók figyelmét arra, hogy a film gyártási törzstagjai (természetesen kisebb méretben) szintén csak kamarai tagok lehetnek. Ugyanez áll a szereplőkre is, kivéve, ha a film tárgya nem kamarai tagok szerepeltetését feltétlenül indokoltá teszi.

Gyártásban működők tagdíjfizetési kötelezettsége

A Kamara vezetősége felhívja a gyártó vállalkozókat, hogy a gyártásnál közreműködők gázsijából levont kamarai tagdíjakat a felvételek befejezése után legkésőbb négy nappal fizessék be a Kamara pénztárához.

A felvételek befejezése alatt a synchron-felvételek megtörténtét kell érteni.

Az elszámolásnak, mely a Kamara által kibocsátott íveken történik, tartalmaznia kell a közreműködő kamarai tagok nevét, a kifizetett gázsí összegét és az ebből levont kamarai tagdíjakat.

Mivel a multban előfordult, hogy a levont tagdíjakat különböző indokollással jóval a film befejezése után, sőt a film megjelenése után fizették csak be, az egyöntetű rendezés céljából a Kamara vezetősége kénytelen a négy napos határidő betartásához a jövőben szigorúan ragaszkodni s a mulasztók ellen az eljárást haladéktalanul megindítani.

Megjegyezzük, hogy a multban gyakran használt és közismerten alkalmazott „hátulállást” a Kamara a tagdíjfizetés szempontjából nem veheti tekintetbe, mert nem áll módjában a filmbevételek ellenőrzése.

Filmgyakorlatosok működése

Tájékoztatásul ama nem kamarai tagok részére, akik a filmgyártás valamely ágában tanulmányi célból működni kívánnak, közöljük, hogy a Kamara ilyen esetben nem ad ki működési engedélyt, hanem a bejelentett működést csak tudomásul veszi. A tanulmányi célból való működés lehetősége tehát nem a Kamarától, hanem a filmgyárak, illetőleg a gyártó vállalkozók engedélyétől függ. A Kamara ez esetben a tudomásulvétellel csupán elismeri a gyakorlati minőségben való működés megkezdését, amit később a felvételek során tekintetbe vesz.

A
MAGYAR
FILM

az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

M O Z I

SZERKESZTI: VITÉZ MORVAY PÁL
A MMOE ÜGYVEZETŐ ALELNÖKE
MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Híradó fejlődése

Régebbi kartársaink bizonyára jól emlékeznek még azokra a harcokra, amelyeket a harmincas évek elején a mozistársadalomban a *Magyar Híradó* hangosítása kiváltott. A *Magyar Híradó* azelőtt néma volt, csak magyar eseményeket hozott és hossza is csak a mai terjedelem felének felelt meg. A kölcsöndíjak elég alacsony színvonalon mozogtak, ennek megfelelően a tartalom sem volt túlságos érdekes. Igaz, hogy a világ akkoriban esendesebben, érdektelenebbül folyt, nehéz lett volna érdekes anyagot összehozni.

A *Magyar Filmiroda* és a *Moziegyesület* akkori elnöksége megállapodtak abban, hogy hangos riportautót szereznek be, hangos híradót készítenek és a magyar anyagot külföldi csereanyaggal egészítik ki. Merész vállalkozást jelentett ez akkoriban, hiszen a magyar mozik hangosítása még korántsem fejeződött be, a hangos híradót a mozik felében némán kellett bemutatni. A költségek hallatlanul felemelkedtek és azok túlnyomó részét a kevés számú hangosmozinak kellett viselni. Valóságos forradalom támadt a mozik között és az akkori elnökségnek sok meleg napot szereztek a szélsőséges hangú bírálók az *Egyesület* közgyűlésein és választmányi ülésein.

A hangoshíradó azonban megvolt és fejlődését visszatartani nem lehetett. 1932-ben 13 példányban jelent meg a híradó és 34 hét kellett hozzá, hogy valamennyi magyar mozin végigfusson egy híradó. Nyolc hónap! A falusi mozik a Szent István-i ünnepeket a következő év husvétján mutatták be! A *Moziegyesület* és a *Filmiroda*, a mozik lassú, de határozott fejlődésére támaszkodva, állandóan fokozták a híradók példányszámát és ezáltal rövidítették a játékos időtartamot. 1937-ben már 18-ra növelték a kópiaszámot és 24-re csökkentették a játékos hetek számát. Ugyanakkor a *Moziegyesület* a *Filmirodával* olyan megállapodást kötött, amely tíz évre rendezte a kölcsöndíjak kérdését és biztosította a példányok jövőben történő szaporításának lehetőségét.

A mozgósínházak számának újabb emelkedése és a Felvidék visszatérése fejlődést indítottak meg. A példányszám 30-ra emelkedett, a lebonyolítási idő pedig 20 hétre csökkent. A híradó jelentősége az események torlódása folytán hallatlanul megnövekedett. A közönség nem egy kimagasló esemény alkalmával a híradó kedvéért jött a moziba. Újabb és újabb mozgósínházak jelentek meg a korábbi híradóbeosztásért és jelentették be, hogy ez eseten magasabb kölcsöndíj fizetését vállalják.

Erdély egy részének visszatérése is újabb lendületet adott a híradó fejlődésének, amely ma már 37 példányban je-

lenik meg és lehetővé teszi a 17 héten belül való lebonyolítást. Nyolc év alatt a példányszám háromszorosára emelkedett, a lebonyolítási idő pedig a felére csökkent!

A fejlődés még nem állt meg és előreláthatóan akkor is tovább fog folyni, ha újabb területszerepedés annak újabb lendületet nem is biztosítana. Rövidesen el fogjuk érni a 40-es példányszámot. E mellett a híradó ma már csak a nagyobb színházak számára jelent lényegesebb terhet, a kisebb mozik két és három pengő kölcsöndíjakért kapják az eseménydús híradókat. A *Magyar Híradó* e mellett árszabályozó hatással is volt, mert a külföldi híradók és rövid

ÚJ FILMEK

Alcazar

Írta: Augusto Genina

Rendezte: Augusto Genina

Főszereplők: Mieielle Balin, Maria Denis, Fosco Giachetti, Rafael Calvo, Andrea Checchi, Aldo Fiorelli, Silvio Begolini

Beszél: olaszul

Magyar szöveg: Antonio Widmar

Hossza: 3220 méter

Cenzúra: aluli

Kölcsönző: Hausz Mária

Bemutatta: Royal Apollo, október 16

*

Francisco és Paoló, az alcazari kadétskola két növendéke szünidőre Madridba megy. Francisco vőlegény, menyasszonya egy toledói lány, Conchita. Az állomáson találkoznak Vela kapitánnyal, a kadétskola legjobb tisztjével, akit Conchita bemutat barátjának, Carmennek, Carmen ügynevezett mai lány, teljesen más, mint Conchita. A férfiakat csak arra tartja érdemesnek, hogy szorakoztassák őt. A szünidő első napjaiban híre jön, hogy Franco tábornok Algeirasban marokkói csapatokkal partra szállt és elfoglalni készül Spanyolországot. Kitor a polgárháború és a nemzeti érzésű tisztek és kadétek bevonulnak az Alcazarba, hogy mint a haza védői, szembeszálljanak a köztársaságiakkal, amíg Franco csapatai megérkeznek. Azok a polgárok, akik a nemzetiek pártján vannak, szintén bezárkóznak az Alcazar kazamatáiba. Ide kerül Carmen és Conchita is. Carmen a veszedelmes helyzetben teljesen megváltozik, itt ismeri meg Vela kapitány igazi egyéniségét. A talpig férfi és talpig katoná nagy hatással van rá, beáll ápolónőnek, Alcazarra súlyos napok következnek. És Franco csapatai egyre késnek. De azért hiába végzi ki az alcazari parancs-

kiegészítő filmek eleinte csillagászati számú kölcsöndíjait megfizethető árrakra csökkentette.

A magyar játékfilmgyártás nagy eredményei mellett büszkék lehetünk a *Magyar Híradó*-gyártás eredményeire is. Nincs még egy kis állam, amely hasonló eredményekre hivatkozhatna. Erre az eredményre a híradó munkásain kívül mi, magyar mozisok is büszkék lehetünk, mert csak a mi áldozatkészségünk tudta biztosítani a tehetséges magyar alkotómunkával együtt a sikert.

v. M. P.

Az „Erdélyért”-akció

A mozisok túlnyomó része beküldötte adományát a Magyar Film Irodához, ahol azonban munkatorlódás miatt még nem tudták az adományok jegyzékét összeállítani. Ezt lapunk következő számában fogjuk pótolni. Addig is felkérjük ama kartársakat, akik eddig elfelejtették adományukat beküldeni, pótolják azt haladéktalanul és a Magyar Híradó kölcsöndíjával együtt küldjék be a Magyar Filmirodához, megjegyezve, hogy az „Erdélyért” akció céljait szolgálja.

vitéz Morvay Pál

nok egyetlen fiát az ellenség, hiába löveti agyon a legbátrabb tisztet, aki hírszerzés céljából kilopódkzik a várból, az ezredes nem adja fel a harcot, utolsó emberig védi a nemzetiek fellegvárát. Ebben a hősi küzdelemben megsebesül Francisco és Conchita karjaiban leheli ki lelkét. De előbb a pap összeadja őket. Vela kapitány pedig Carmenben felismerte az igazi nőt és megkéri kezét azon a napon, amikor az ellenség az aláaknázott várat a levegőbe röpti. De a védő sereg a rombadőlt Alcazarban is folytatja az ellenállást, amíg Franco csapatai megérkeznek.

*

Nem fér kétség ahhoz, hogy ez a monumentális film a mai olasz filmkultúrának világvizonylatban is elsőrendű alkotása. Genina, a rendező szeniálisan és életszagúan varázsolja elénk a toledói fellegvár hetven napig tartó kétségbeesésben küzdő életét. Az életszagot majdnem fizikai értelemben értjük, annyira naturalis ennek a filmnek minden jelenete, minden szereplője itt nem látunk borbélyiállatú, úgynevezett szépfükkat. A film „amorozója” — boecásan meg nekünk ezért a sablonos kifejezésért — esztétikai értelemben határozottan csúnya, de játékában — ami nem is játék, hanem átélés — megszipul, rokonszenvessé válik. Az utolsó statisza is sztárnak számít a filmen, amelynek értékeiről, szépségeiről, hatásairól hasábot lehetne teleírni. Felejthetetlen jelenetei, mint amilyenek az utolsó mise a földalatti menhelyen, a súlyos betegek áldozása, az esküvő a halálos ágyon stb., stb. belehasítanak a néző szívébe. Ne haragudjanak érte a magyar rendezők és színészek, ha azt ajánljuk nekik: siessenek megnézni a filmet, mert annak hatása alatt feltétlenül jobb, bensőségebb lesz a következő filmjük. Ez talán a legnagyobb dicséret, amit erről a filmről mondhatunk. A közönség szíve együtt dobbant, együtt szenvedett a szereplőkkel. Könnyel és tapssal honorálta az olasz filmkultúra e klasszikus termékét.

V. D.

Sok hűhó Emmiért

Irtta: Aszlányi Károly
 Filmre írta: Zalabéri János
 Rendezte: Szlatinay Sándor
 Segédrendező: Zeéry Géza
 Zene: Szlatinay Sándor
 Zenekar: Budapesti Hangversenyzenekar
 Karmster: Vincze Ottó
 Főszereplők: Szelezcky Zita, Jávor Pál, Csontos Gyula, Maklár Zoltán, Bilicsi Tivadár, Kiss Manyi, Kövály Gyula, Pethe Sándor, Kompóthy Gyula, Vízváry Mariska, Szaplanczay Eva, Sárossy Andor
 Beszél: magyarul
 Gyár: MFI
 Gyártási vezető: Zalabéri Horváth János
 Felvételvezető: Zalabéri Horvát János
 Kép: Icsy Rezső
 Hang: Kereszti Ervin
 Összedíltotta: Katonka László
 Diszlet: Báthly István, Ilisi Sándor
 Segédoperatőr: Kiss Lajos
 Alloffényképész: Pálházi Gyula
 Scripter: Szepessy Zoltán
 Ruhák: Rácz
 Fodrász: Gondos-Noack
 Hangrendszer: Pulvári
 Laboratorium: MFI
 Hossza: 2269 méter
 Cenzura: aluli
 Kölcsönző: Filmértékesítő
 Bemutatta: Omnia, Scala, október 17, Corso, október 18

*

Málnásy Gábor békés nyugalomban készül eljegyzésére a szomszédos földbirto- kos leányával. Ezt a nyugalmat váratlanul feldúlja a kastélyban megjelenő Emmi, aki miatt Gábor még vendégeit is lekési, úgy hogy azok haraggal távoznak. Emmi, aki szerelmes Gáborba, kijelenti, hogy féltékenységből teszi mindazt Gáborral, ami oda vezet, hogy a parti visszamenjen. Célját eléri és hogy Gábornak még több bosszúságot okozzon elhívja egy kirándulásra, Gábertől elszedi a pénzét, nem hagyja magát megcsókolni, állandóan ugratja és a szerelem perceiben szintén csak játszik Gáborral, aki ahe- lyett, hogy eltávozna a leánytól, mégjob- ban beleesik ebbe a furcsa szerelembe, amely a volt országgyűlési képviselőből és erőszakos férfiből kezesbárányt csinál. A többnapos túra meggyőzi Gábort arról, hogy itt az ideje, hogy véget vessen en- nek a komédiának és elvegye komornyik- jának a leányát, ugyanis Emmi annak adta ki magát. Ekkor derül ki az is, hogy Emmi egyetlen szava sem volt igaz, mert nem a komornyik leánya, hanem a ko- mornyik volt gazdájáé. Gábor meglep- ten fogadta a „részvényilvánításokat” és a fiatal pár elindul a boldogság felé.

*

Regény, színpadi és rádióelőadás alak- jában már régebben nagy sikert ért el az a történet, amelyet most magyar filmen látnunk viszont remek rendezésben és ki- tűnő szereplőkkel. A sok friss ötlettel tar- kitott újdonság végesvégi pereg, s a kö- zönségből percenként tör ki a nevetés. Szelezcky Zita, mint Emmi, akiért a sok hűhó folyik, ennivalóan kedves és szép. Jávor Pál jóképű magyar úr, akibe jog- gal szeret bele a film hősnője. Egyórás, jóízű mulatságot jelent a film. Külön kell szólnunk Báthly István elegáns diszletei- ről, amelyek új szint és ravaszul megol- dott, gazdaságos terepkihasználást hoztak a műterembe. Az egészséges, kellemesen szórakoztató magyar filmvígjátékújdonság- nak nagy sikert jósolunk.

V. D.

Dr. Kildare titka

(The Secret of Dr. Kildare)
 Irtta: Max Brand
 Rendezte: Harold S. Bucquet
 Főszereplők: Lionel Barrymore, Lew Ayers, Helen Gilbert, Laraine Day, Li- onel Atwill
 Gyártotta: Metro
 Beszél: angolul
 Magyar szöveg: Beöthy Baba
 Hossza: 2362 méter
 Cenzura: aluli
 Kölcsönző: Metro
 Bemutatta: Corso, október 11

*

A milliomos Paul Messenger leánya, Nancy, lelkibeteg és az apja dr. Gilles- pie-hez, a híres diagnosztához fordul se- gítségért. Dr. Gillespie kedvencét és fia- tal asszisztensét, dr. Kildare-t bizza meg az ügy felderítésével. Jimmyt nem mint orvost, hanem mint a család régi barát- ját mutatják be a lánynak, aki megked- veli a kellemes fiatalalembert. Dr. Gilles- pie időközben túlfeszített munkával dol- gozik legújabb tüdővész-szerűmán és ter- mészetesen ebben a munkában is Jimmy Kildare az asszisztense. Jimmy szülei Newyorkba érkeznek, Dr. Kildare elbe- széli édesanyjának a történeteket és mint mindig, most is kitűnő tanácsot kap tőle. Bejelenti dr. Gillespiének, hogy a tudom- ányos kutatás dicsőségéért nem hajlan- dó feladni a milliomos lány busánan jöve- delmező kezelését. Az öreg professor fel- háborodik Jimmy páfordulásán. Jimmy időközben kikutatta, hogy páciense tel- jesen volt dadája befolyása alatt áll, aki egy kuruzsló segítségével gondoskodik ar- ról, hogy a szegény kislány ne nyerve vissza lelki egyensúlyát. Nancy édesany- ját agydaganat vitte a sírba és a lánnyal már sikerül elhitetni, hogy örökölte ezt a végzetes bajt. Nancy felfedezi, hogy Jimmy orvos és ingerültségében csunyan összevész a vőlegényével. Nancy hirtelen megvakul, Jimmy rémült tanácsalansá- gában természetesen dr. Gillespie-hez fordul segítségért. A megbántott tudós nyersen elutasítja, de a kórház orvosai- nak tartott előadása keretében még az- nap az agydaganatok különleges eseteiről beszél, ami Jimmynek teljes útmutatás. A fiatal orvos meggyógyítja a leányt és ki- szabadítja a zsarolók kezéből. Gillespie professzornak Jimmy édesanyja megma- gyarázza, hogy fia miért volt látszólag oly anyagiás. A megerősödött és felfrissült tudós és asszisztense most már minden erejét és tudását az új tüdővész-szerű- manak szenteli.

*

Max Brand-nak nemrégiben a könyv- piacon is nagy sikert aratott regényéből készült a Kildare-sorozat új filmje. A so- rozatnak különben már minden alakja régi, jó ismerősünk. Az öreg, zsörtölődő nagy tudós, (akinek szerepében, mint mindig, Lionel Barrymore pompásan meg- rajzolt alakítást nyújt) asszisztense, dr. Kildare, a fiatal és csinos ápolónő a hő- sei Max Brand legújabb Kildare-filmjé- nek is, amely éppen úgy telítve van iz- galmas, drámai és humoros fordulatokkal, mint elődei. A Metro új orvosfilmje egy különös és rejtélyes orvosi eset körül fo- rog és a leghíresebb amerikai cowboy- történetíró ezt a témát is olyan ügyesen kezeli, mint azt, amelynek világhírnevét köszönheti.

K. M.

HIREK

A MAGYAR FILMKULTÚRA ELISMERÉSE BULGÁRIÁBAN

Megírtuk a mult hé- ten, hogy Bulgária ké- rására a Magyar Film- iroda egyik operatőr- jét, Megyer Tibort küldte le azzal a megbízással, hogy film- re örökítse a bulgár csapatok dobrud- zsai bevonulásának történelmi eseményét. Megyer Tibor kitűnően végezte el fela- datát és 600 méter filmfelvétellel a tarso- lyában már visszaérkezett Budapestre. A minőségileg és mennyiségileg jelentős anyag a Magyar Filmiroda laboratoriumá- ban került feldolgozásra oly módon, hogy a teljes anyag 300 méteres filmhosszban bulgár kísérőszöveggel rövidesen Szó- fiába kerül, amelynek közönsége már kí- váncsian várja a bulgár szempontból két- ségkívül nagy nemzeti esemény film- mását. A dobrudzsai bevonulásról készült filmfelvételek jelentősebb fejezetei már ezen a héten a Magyar Világhíradó keretében is bemutatásra kerültek. Örö- mel regisztráljuk ezt a látszólag kis szak- mai eseményt, amely azonban mégis csak azt bizonyítja, hogy a magyar filmkultú- rának már a közel keléten is, több állam- ban, legújabbban Bulgáriában nagy elis- meréssel adóznak. A bevonulásról készí- tett felvételekből egyébként magyar rövid- filmet állítottak össze, mely csütörtöktől kezdve a két fővárosi híradómoziban be- mutatásra is került.

A HUNNIA MAGYAR ALBUMA

Drága, vaskos, díszes magyar albumot hozott az elmult héten a posta. A gonddal, műziséssel ké- szült hatalmas könyv — amely az Athenaeum nyomdai, könyvkötészeti és tipográfiai felkészültségét dicséri — Nagy Sándor dr., a Hunnia Filmgyár filmkölcsonzőjének igazgatója szerkesztésében készült P. Kiss Pál grafikus rajzaival és fotomontázsai- val. A 32 karton lapból álló magyar Hun- nia-album vászonkötésen a magyar ko- rona díszelég, mint a vállalat hivatalos cimere és két erdélyi színes kézimunka- motívum fut végig szerényen, de annál izlésesebben. Nagy Sándor dr. igazgató

bevezető szavai nyitot- ták meg az albumot, utána pedig éles mély- nyomásban a Hun- nia magyar és kül- földi sztárjai, mind- egyikből 12—12. Majd a hazai és külföldi: RKO filmanyag ismertetése következik írásban és képbén. Nyolc magyar újdön- ság vonul fel előttünk, mindegyik a leg- jobb magyar sztárokkal a főszerepekben, azonkívül tizenöt amerikai film, amelyek közül a két legnagyobb: A Notre Dame-i toronyőr és a Pinocchio eredeti színes rajzokban ad ízelítőt erről a két világví- szonylatban is legelső filmszenzációról.

A SLÁGER FILM SLÁGERKÖNYVE

Hét nagy filmjéről szóló érdekes broszú- rája a Sláger Filmnek praktikus tájékoz- tatót nyújt a mozisok számára. A hét új- donság közül kettő magyar, mindkettő Szitnyay Zoltán regényéből készült. Az öt külföldi film — mindegyik különleges al- kotás — a francia és az amerikai filmmű- véstet válogatott terméke. Az izléses bro- súra Castiglione Henrik, a Sláger Film igazgatójának szerkesztésében készült.

A „KELET FELÉ” NAGY SIKERE

Minden kommentár nélkül adjuk az alábbi kis cikket, amely az Országjárás című lap legutóbbi számában jelent meg és a most nagy sikerrel futó Kelet felé történelmi film-riport értékeit dicséri:

Helyes

a Magyar Filmiroda gesztusa, amely a „Kelet felé...” című nagyszerű filmjében gondot fordított felvételeiben Erdély természeti szépségeire is. Ez a gyönyörű film némesak a magyar honvéd, felszabadult véreink dicsérete, dicsősége, de az erdélyi magyar föld szépségeinek, idegen- és vendégforgalmi értékeinek büszke és hódító himnusza.

Élő reklámja ez a film annak, amit e hasábkokon mi is egyre és egyre hirdetünk: tessék rendszeresebben, kimunkáltabban az idegen- és vendégforgalmi propaganda szolgálatába állítani a filmet. Ne legyen magyar híradó egy-egy fürdő-, nyaralóhelyünk ismertetése nélkül!

MEGJELENT AZ UFA NAGY ALBUMA

Ut a sikerhez címen különleges albumot adott ki az Ufa idei filmanyagának ismertetésekként. Zwinz Viktor tervezte és szerkesztette és P. Kiss Pál grafikusművész készítette a rajzokat és a képek

összeállítását rendkívüli izléssel sé ötlettel. A Pallas nyomda remek kiállításában készült nagy album fafedeje külön meglepetés, műlapjai, amelyeken felvonul az Ufa 1940—41. évi óriási anyaga szöveggel és sok-sok képpel, kitűnő tájékoztató és mozisok számára és a nyomdatechnika ünnepi teljesítménye.

TOM MIX MEGHALT

New Yorkból jelentik, hogy Tom Mix, a világhírű cowboy-színész szombatán, az amerikai Florence várostól kilenc mérföldre északra, Arizonában gépkocsiszerecséftlenség áldozata lett. A jelentés szerint Tom Mix valószínűleg elvesztette az uralmat kocsija fölött, amely felfordult és maga alá temette a sztárt. Tom Mix halálával a némafilm legromantikusabb korszakának egyik hőse tűnik el az élők sorából.

A FILMGYÁRTÁSBAN FOGLALKOZTATOTTAK FIZETÉSÉNEK MINIMÁLÁSA

A Kamara filmművészeti szakosztálya megállapította a filmszínészek és filmgyári alkalmazottak szerződése feltételeit, azonkívül a statiszták, epizódszereplők, rendezők és filmösszeállítók minimális fizetését. A munkaidő reggel 7 órától este 7 óráig tart, s a napidíjas tag, akinek 80 pengőn alul van a napidíja, minden megkezdett túlóráért napidíja 10 százalékát kapja. Vidéki vagy külföldi felvételeknél a vasúti jegyen kívül teljes ellátás és napi 5 pengő zsebpénz jár a tagnak. Budapesten és környékén a műtermen kívüli felvétel azonban műtermi felvételnek számít és csak 2 pengő ebédpénz a többlet. Az elsőrendű (frakkos, estélyiruhás) statiszta minimális napidíja 20, másodrendű 15, tőmegben 12, jelmezben 10 pengő. Epizódszereplő napidíja 25 pengő, gyártásvezető filmenként 2000 pengő, rendezőé 2500, filmösszeállítóé 1000—1500, segédrendezőé 600 pengő.

HIRADÓK

869. sz.

1. Képek az afrikai hadszíntérről. (Luce)
2. Mussolini és Hitler találkozója. (Luce)
3. Német bombázók Liverpool felett. (Ufa)
4. Romániából hazaköltöző németek. — (M. F. I. — Tubay)
5. A budaörsi sportrepülők új gépe. (M. F. I. — Somkúti)
6. Felavatták a betleni országzászlót. — (Fotofilm Fekete)
7. Gyűjtés az erdélyi menekültekért. (M. F. I. — Zsabka)
8. Az I. honvéd huszárezred hazatérése. (M. F. I. — Somkúti, Zsabka, Martin)
9. Dél-Dobruzsza ismét a bolgároké. (M. F. I. — Megyér)

56. sz.

1. Japán bombavetőgépek támadást intéznek Csunking, a Csan-Kai-Csek kormány fővárosa ellen.
2. Hadkötelezettség az Egyesült Államokban.
3. Hitler és Mussolini találkozása a Brenneren.
4. Rust németbirodalmi kultuszminiszter rövid látogatásra Rómába érkezett.
5. Templomavatás Kopenhágában.
6. A norvég nép nemzeti egység táborba tömörül.
7. Spanyol katonai bizottság látogatta meg Németországot.
8. Nemzetközi kerékpárverseny a berlini Deutschlandhalle-ban.
9. Francia és belga ércbányák.
10. Olaszcsapatok előnyomulása Egyiptomban.
11. Angol-francia hajóútközet.
12. Német harcirepülőgépek repülnek Angliára felé.

XIV. évf. 42. sz.

1. Svájci tanulók kísérik az altsteteni református templom harangjait.
2. A spanyol belügyminiszter meglátogatta Rómában Ciano olasz külügyminisztert.
3. Tipikus lovaglómutatványok Oregonban.
4. Menekült angol gyermekek érkezése Kanadába.
5. Új típusú „Colt” géptegyverek gyártása Connecticutban.
6. Tengerészönkéntesek gyakorlatai egy iskolahajón Barcelonában.
7. A világ leggyorsabb repülőgépeinek új modellje Kaliforniában.
8. Atlétikai verseny egy sportünnepély keretében Bernben.
9. Az amerikai légió parádéja Bostonban.

34. sz.

1. Háromórás teniszverseny Olaszország legjobb teniszezői: Canapele és Cuccelli között.
2. A fascista ifjúság önkéntes zászlóaljának gyakorlatai.
3. Céltudatos munkával a modern technika minden eszközével gazdag tartománnyá varázsolja a keletafrikai birodalmat az olasz gyarmatosítás.
4. Javitóműhelybe viszik az Ugolini Vivaldi torpedórombolót, amely egy angol tengeralattjáróval vívott harcban sérült meg.
5. Az elfogott angol tengerészeket internálótáborba viszik.
6. Monstre kerékpárverseny Rómában a nagydíjért 42 résztvevővel.
7. Az olasz nehéz bombavetők vadászgépektől kísérve támadják az angol támpontokat az egyiptomi parton.

35. sz.

1. Ciano és Ribbentrop találkozása Bécsben, ahol a magyar-román kérdést döntik el.
2. Es Sollum és Marsa Matruk bombázása.
3. A háború ellenére is vig élet folyik az Adria tenger partjain.
4. A velencei filmhetet a király, a Duce és Pavolini miniszter jelenlétében nyitották meg.
5. A Fiat-művek gyermeknyaraltatása.
6. Olasz bombavetők Egyiptom felett.
7. Míg odakünn tombol a háború, addig a gyermekeket a háztartás vezetésére tanítják.

36. sz.

1. A fascista ifjak önkéntes menetszázadának felvonulása.
2. Olasz, német és magyar vitorlásverseny Triesztben.
3. Bő szőlőtermés Olaszországban.
4. Az új pisai textilgyár.
5. Az olasz csapatok újraképezik, amit a háború elpusztított.
6. Az olasz bombavetők telitalálata.

37. sz.

1. Harmincezer ember jelenlétében avatták fel Ciano apjának emlékművét.
2. Olasz-német atlétikai mérkőzés a Mussolini-stadionban.
3. Tokió újdonsága: az ejtőernyős torony.
4. Ribbentrop, Mussolini és Ciano a Mario-hegyen épült Villa Madamban.
5. Graziani tábornagy támadást indít az egyiptomi határon Es Sollum és Marsa Matruk felé.

39. sz.

1. Rust német birodalmi miniszter látogatása Pompeiben.
2. Serrano Suner spanyol belügyminiszter látogatása Rómában.
3. Az olasz trónörökös Cannesban, katonai ünnepélyen.
4. Japánban a háború alatt is nagy súlyt helyeznek a sportra.
5. A Brenneren, ahol Mussolini és Hitler, Ciano és Ribbentrop jelenlétében 2 óra 40 perces megbeszélést tartottak.
6. Négy angol kereskedelmi hajó az olaszok bombázása után.
7. Caifában óriási benzinkutatókat találtak el az olasz bombák.

B R

Byssz Reklám

LAPSZEMLE

A NÉP:

1940. X. 10. (Vigyázó): *Rendezni kell a mozialkalmazottak fizetését!* (Nincs szabadság!)

KIS UJSÁG:

1940. X. 14. (e. j.): *Gyors párbeszéd Hidvéghy Valériával a színészeiről és a publikumról.*

1940. X. 11. *Helyes a Magyar Filmiroda. gesztusa...*

UJ MAGYARSÁG:

1940. X. 12. *Rajniss Ferenc: Az alcazari igaz legenda.*

NYILT TÉR

A szakmai bennfentesek előtt már a nyár dereka óta ismeretes az a harc, amelyet az *Alcazar* című filmért cégem és a *Kárpát filmköleszöndő* folytatott. A vita lényege az, hogy a *Kárpát Filmkereskedelmi Kft.* a magáénak vallja a filmet egy április eleji opció alapján, míg cégem kizárólag magát tekinti az *Alcazar* és *Carman* című filmek jogszerinti birtokosának. A *Kárpát*, helyesebben *Filmkereskedelmi Kft.* nem volt hajlandó elismerni az én szerződésemet és a szakmai szokásokkal szöges ellentétben, az *Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület* útján körlevélben értesítette az O. M. M. E. tagokat, hogy neki a filmekre érvényes opciója van. Ez az értesítés akkor ment szét, amikor én már az olasz hivatalos szerv szerződésének birtokában voltam. Ezt a szerződést én be is mutattam az *Egyesületnek*. Annak ellenére sem tagított a *Filmkereskedelmi Kft.* jogtalan álláspontjától, hogy az állítólagos opcióból ugyanis érvényes szerződés soha nem származott. Ennek elelnére is az ideai anyagát ismertető brossúrában az *Alcazar* saját filmjeként ismertette. Ilyen előzmények után kénytelen volt cégem ellene tisztességtelen versenyperit folyamatba tenni. Noha minden jóhiszemű és józanul gondolkodó szakmabeli előtt nyilvánvaló volt igazam, mégis a *Filmkereskedelmi Kft.* az utolsó pillanatban is el akart ütni az *Alcazar* bemutatásától. Tegnap ugyanis ideiglenes intézkedés és szerzői jogzárlat elrendelése iránti kérvényt kapott cégem, amelynek ma már tárgyalása volt a Törvényszéken. Nagy megnyugvással töltött el, hogy a Törvényszék a ma már kihirdetett végzésével a *Filmkereskedelmi Kft.*-t zárlat iránti kérésével elutasította.

A tisztességtelen versenyper, amelyet cégem indított, tovább is folyik és bizonyosra veszem, hogy a bíróság ítélete is cégemet fogja igazolni.

Budapest, 1940. október 18.

Hausz Mária
s. k.

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV. ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRÓDA ÉS PÉNZTÁR 183-074. ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

262—1940. eln. szám.

Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság 1940. évi szeptember hó 29-től október 5-ig tartott ülésein

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Irland zsarnoka** (Irlandi véreb) (Der Fuchs von Glenarvon) (Walter Tibor) hangos dráma 5 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1940. évben készült, 2499. m. h.,
2. **Vadevezősök** (Wasserratten) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Schweizerische filmgyárban 1938. évben készült, 200 m. hosszú,

3. **A német nép a háborúban** (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 380 m. hosszú,

4. **Nem gyerekjáték — előzetes** (Babes in arms — Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 96 m. hosszú,

5. **Jég és hó** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Schweizerische filmgyárban 1938. évben készült, 180 m. hosszú,

6. **Nem hagylak el** (Dejeuner du Soleil) (Filmexport) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Cinema Locastion gyárban, 1939. évben készült, 2406 m. hosszú,

7. **Reklámsorozat 28. sz.** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült 84 m. hosszú,

8. **Az én házam, az én váram** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült 29 m. hosszú,

9. **Hollywoodi varázs** (Hollywood Cavalcade) (Fox) hangos színmű 6 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 2691 m. hosszú,

10. **Kelet felé — előzetes** (Palatinus) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 90 m. hosszú,

11. **Luce világhíradó 37. sz.** (Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1940. évben készült, 332 m. hosszú,

12. **I. sz. Erdélyi tekeres** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 57 m. hosszú,

13. **II. sz. Erdélyi tekeres** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 60 m. hosszú,

14. **III. sz. Erdélyi tekeres** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 58 m. hosszú,

15. **IV. sz. Erdélyi tekeres** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 58 m. hosszú,

16. **V. sz. Erdélyi tekeres** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 48 m. hosszú,

17. **20. th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 40. sz.** (Fox Movietone News) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban, 1940. évben készült, 300 m. hosszú,

18. **Rajzos Híradó 42.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 62 m. h.,

19. **A Híradófilmszínház külön kiadása 31.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 241 m. hosszú,

20. **Magyar világhíradó 867. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában, 1940. évben készült, 270 m. hosszú,

21. **Lányok a kirakatban** (Botrány az áruházban) (I grandí Magazini) (Kárpát) hangos dráma 5 felvonásban, a Cinecitta filmgyárban 1939. évben készült, 2320 m. hosszú,

22. **Ufa világhíradó 54. sz.** (Auslandstonswoche Nr. 54.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 424 m. hosszú,

23. **Mit rejt a föld** (Eine grosse Familie) (Pap Béláné) hangos riport 1 felvonásban, a R. D. V. filmgyárban 1940. évben készült, 328 m. hosszú,

24. **Dalol a szív — előzetes** (Serenade) (Matador) hangos reklám 1 felvonásban, a Symphony filmgyárban 1939. évben készült, 114 m. hosszú mozgófényképeket.

b) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképezetekben a magyar nyelvű mozgófényképek kötelező bemutatására előírt arányszámban beszámíthatóknak minősítette:

Egy csók és más semmi (Mester film) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2008 m. hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

c) **Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképezetekben szabad bemutatni:**

1. **Áll a bál** (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 1110 m. hosszú,

2. **Varieté csillagai** (Palatinus) hangos dráma 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült 948 m. hosszú,

3. **Gül Baba** (Palatinus) hangos meséjatek 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 1070 m. hosszú keskeny mozgófényképeket.

d) **Az engedélyokirat kiadását megtagadta:**

Az egész világ nevet (Joyeux Garçons) (Atelier) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Sovkino filmgyárban 1933. évben készült, 2112 m. hosszú mozgóképtől.

e) **Külföldre kívinni engedélyezte:**

1. **Magyar katonaság gyakorlata** (Fox) néma riport 1 felvonásban, a Fox film készítette 1940. évben, 137 m. hosszú,

2. **Magyarország és Jugoszlávia válogatott labdarugóinak mérkőzése** (Fox) néma

riport 1 felvonásban, a Fox film készítette 1940. évben, 40 m. hosszú,

3. **Kerékpárszentelési ünnep Budapesten** (Fox) néma riport 1 felvonásban, a Fox film készítette 1940. évben 56 m. hosszú,

4. **Mária királyné serleg** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 24 m. h.,

5. **Mandzsú-mongol háború** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 35 m. hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. évi október hó 5-én.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.,
elnök,
miniszteri tanácsos.

*

271/1940. eln. szám.

Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság 1940. évi október hó 6-tól 12-ig tartott ülésin:

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Mindenért fizetni kell — előzetes** (Le Président Haudecoeur) (Sláger) hangos reklám 1 felvonásban, a Marcell Pagnol filmgyárban 1940. évben készült, 121 m hosszú,

2. **Menekülő asszony — előzetes** (Filmértékesítő) hangos reklám 1 felvonásban, a C. F. C. filmgyárban, 1939. évben készült, 116 m hosszú,

3. **Maradj — előzetes** (Die Nacht der Entscheidung — Vorspann) (Filmexport) hangos reklám 1 felvonásban, az F. D. F. filmgyárban 1938. évben készült, 130 m hosszú,

4. **Maradj** (Die Nacht der Entscheidung) (Filmexport) hangos színmű 5 felvonásban, az F. D. F. filmgyárban 1938. évben készült, 2508 m hosszú,

5. **Észak nomádjai** (Barangolás a lappok földjén) (Midwinterblut) (Kovács és Faludi) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, Stockholmban 1939. évben készült, 288 m hosszú,

6. **Kristálycsodák** (Kristallen) (Kovács és Faludi) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, Stockholmban 1939. évben készült, 390 m hosszú,

7. **Hanupipőke mesés mosása** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Macskássy-Szénássy laboratóriumban, 1940. évben készült, 76 m hosszú,

8. **Alcazar — előzetes** (Hausz Mária) hangos reklám 1 felvonásban az U. N. E. P. filmgyárban 1940. évben készült, 116 m hosszú,

9. **Alcazar** (Hausz Mária) hangos dráma 6 felvonásban, az U. N. E. P. filmgyárban 1940. évben készült, 3220 m hosszú,

10. **Magyar világhíradó 868 sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 254 m hosszú,

11. **Rajzos híradó 43.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 105 m hosszú,

12. **A Híradófilmszínház külön kiadása 32. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 768 m hosszú,

13. **Reklámsorozat 29. sz.** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 51 m hosszú,

14. **20th Century Fox hangos híradó XIV./41.** (Fox Movietone News) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült 270 m hosszú,

15. **Luce világhíradó 38. sz.** (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a Luce filmgyárban 1940. évben készült, 302 m hosszú,

16. **Nem hagylak el — előzetes** (Filmexport) hangos reklám 1 felvonásban, a Cinema Location filmgyárban 1939. évben

készült, 114 m hosszú,

17. **A csodadoktor** (Kurgäste hinter Museumsmauern) (Pap Béláné) hangos riport 1 felvonásban, a R. D. V. film-laboratóriumban 1940. évben készült, 312 m hosszú,

18. **Az ezüst** (Silver) (Kovács és Faludi) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, Stockholmban 1939. évben készült, 375 m hosszú,

19. **Ufa világhíradó 55. sz.** (Auslands-tonwoche Nr. 55) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 468 m hosszú,

20. **Az aranyváros — előzetes** (Virginia City — Trailer) (Warner-First) hangos reklám 1 felvonásban, a Warner-First filmgyárban 1940. évben készült, 76 m hosszú,

21. **Az aranyváros** (Virginia City) (Warner-First) hangos dráma 6 felvonásban a Warner-First filmgyárban 1940. évben készült, 3330 m hosszú,

22. **Uj földesúr — előzetes** (Hirsch Lajos és Tsuk Imre) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1935. évben készült, 115 m hosszú,

23. **Dr. Kildare titka — előzetes** (The Secret of Dr. Kildare — Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 60 m hosszú,

24. **Dr. Kildare titka** (The Secret of Dr. Kildare) (M. G. M.) hangos színmű 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 2362 m hosszú,

25. **Régi órák orvosa** (Vom Stundenschlag vergangener Zeit) (Filmértékesítő) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az R. D. V. filmlaboratóriumban 1939. évben készült, 298 m hosszú,

26. **Festői középkor** (Zwei ungleiche Schwestern) (Filmértékesítő) hangos kul-

túrfilm 1 felvonásban, az R. D. V. film-laboratóriumban 1939. évben készült, 330 m hosszú,

27. **A frankok földjén** (Bad Margenheim) (Filmértékesítő) hangos reklám 1 felvonásban, az R. D. V. filmlaboratóriumban 1939. évben készült, 337 m hosszú,

28. **Csodaszekrény** (Eine Welt im Schrank) (Filmértékesítő) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az R. D. V. film-laboratóriumban 1939. évben készült, 508 m hosszú,

29. **Modern szimfónia — előzetes** (Four Wives — Trailer) (Warner-First) hangos reklám 1 felvonásban, a Warner-First filmgyárban 1940. évben készült, 67 m hosszú,

30. **Modern szimfónia** (Four Wives) (Warner-First) hangos dráma 6 felvonásban, a Warner-First filmgyárban 1940. évben készült, 2743 m hosszú mozgófényképeket.

b) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképezetekben a magyar nyelvű mozgófényképek kötelező bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Kelet felé (Palatinus) hangos riport 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 2619 m hosszú filmet, mint **Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet**,

c) **Felülvizsgálat folytán — a m. kir. Belügyminiszter úr 82.557/1940. B. M. sz. határozatával előadásra alkalmasnak találta:**

Pergőtűzben (Igy történt) (Cinema) hangos dráma 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1937. évben készült, 1438 m hosszú mozgófényképet.

d) **A Bizottság külföldre kivinni engedélyezte:**

1. **Jöjjön eljelen** (Objectiv) hangos vígjáték 8 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2169 m hosszú,

2. **Erzsébet királyné — előzetes** (Imago) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 140 m hosszú,

3. **Schwester Maria** (Hunnia) hangos dráma 9 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 2292 m hosszú,

4. **Kneipp, az emberiség jötevője** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 115 m hosszú,

5. **Magyar-bolgár testvériségi ünnep** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 35 m hosszú,

6. **Aranybányász Erdélyben** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 35 m hosszú,

7. **Erdélyi menekültek** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 23 m hosszú,

8. **Németország-Magyarország** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 38 m hosszú,

9. **Erdélyi kastély — előzetes** (Atelier) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 101 m hosszú,

10. **Erdélyi kastély** (Atelier) hangos színmű 8 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 2266 m hosszú,

11. **Mária királyné serleg** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 24 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. évi október hó 12-én.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

Mire van Önnek szüksége?

Teljes gépházi berendezés

Hangos berendezés

Vetítógép

Vetítőlámpa

Objektívek

Vetítőtükrök

Vetítőszén

Konverter (Umförmer)

Filmragasztó

Telefunken-hangszórók

és minden, amire szüksége

van, vagy lehet, a legolcsóbb

napiárban

ADLER FERENC

mozgóképszínház berendezési

vállalata, vidéki mozgók kép-

visellete

Budapest, VII., Erzsébet-körút 9—11.

(New York-palota). Tel.: 225—759

SZAKMAI CÍMTÁR

Adler Ferenc mozienergetikus és moziképviselet, VII. Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 225-759.

Agfaphotó, V., Vilmos császár-út 18. I. Telefon: 125-240.

Alfa film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-578.

Apoló filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút 9-11., II. em. Tel.: 222-212.

Arany filmducco, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489. Városi iroda: VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183.

Atelier film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.

Aurora film, VIII., Baross-utca 11., I. Telefon: 139-233.

Balogh-Orbán, VIII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Bauer vetítógép és adapterek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 299-180.

Bel- és külföldi filmlenőrző kft., VII., Erzsébet-körút 8. III. Tel.: 222-699.

Bosch Róbert kft. (Bauer vetítógép és adapterek), V., Váci-út 22-24. Telefon: 299-180.

Brückner János mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Telefon: 457-650, vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130-293.

Byssz reklám, VIII., Népszínház-utca 14. Telefon: 138-091.

Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.

Continental film, VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.

Csepreghy film, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Telefon: 221-022 és 221-021.

Deák film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-105. Raktár a házban.

Déliab film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 224-050.

Diapozitívkészítő üzem, Fekete György, VIII., József-körút 9. (az udvarban).

Diatyp laboratórium, VII., Rottenbiller-utca 19. Tel.: 427-148.

Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 225-404. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Telefon: 342-884.

Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.

Electric kinotechnikai vállalat, vetítógépek, hangleadók, készülékek, vetítőszenek, stb. legnagyobb raktára, VIII., Röck Szilárd-utca 18. Telefon: 344-782.

Engel Fülöp, VI., Andrassy-út 120. Tel.: 315-152.

Erdélyi filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 420-199.

Farkas J. M., VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.

Fehér Andre, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 423-544.

Ferrania, V., Tükör-utca 5. Tel.: 129-139.

Filmatyp laboratórium, XIV., Szentés-u. 60. Telefon: 496-371.

Filmcenzura, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183-072. alelnök: 183-073.

Filmexpress kft., VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 224-091, 225-089.

Filmértékesítő VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 221-609 és 220-497.

Filmfotó üzem és laboratórium, Altmayer J. VIII., Röck Szilárd-u. 11. Tel.: 130-805.

Filmipari laboratórium, XIV., Fűrészu. 95. Telefon: 497-716.

Filmkamara, VI., Bajza-utca 18. Telefon: 220-855. 422-961.

Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: *424-555.

Fortuna film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Fox film, VIII., Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437. 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.

Gevaert, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.

Grawatsch Ottó, VIII., József-krt 71. Tel.: 145-193.

Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-utca 7. Tel.: 499-752.

Hajdu film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

Hamza film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 220-038.

Harmonia film, VII., Akácfa-utca 7. Tel.: 225-487. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Telefon: 342-984.

Hausz Mária filmkölcsönző és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-krt. 9-11. IV. Tel.: 225-209.

Hebel Gyula szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.

Melikon filmvállalat, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VIII., Népszínház-utca 19. V. Tel.: 349-414.

Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-utca 42. (Kamara mozi.) Tel.: 423-903.

Hungária film kft., VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-010.

Hunnia filmelhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 424-130.

Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.

Ibusz filmszállítás és kölcsönzés, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-050.

Imago filmelőállító és forgalombahozó kft. VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 225-487.

Inkey Tibor filmállományképzés, filmfotó üzem, IV., Múzeum-krt. 3. Tel.: 380-466.

Kamara, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.

Karossa Foto, Filmfotótechnikai laboratórium VII., Rákóczi-út 8/a. Telefon: 223-507.

Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.

Kino film, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.

Kino fotó, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 496-602.

Kodak, V., Báthory-u. 6. Telefon: 114-158, 114-184.

Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11. III. 6. Tel.: 422-574.

Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.

Kováts Béla filmreklám, hanglemez, diapozitív, VIII., József-körút 19. Telefon: 143-142.

Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.

Központi filmkezelő, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-494, 224-098.

Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskay-utca 29/b. Tel.: 496-741.

Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-073.

Léna film, Lévai-Nagy filmgyártó és kölcsönző kft. VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 223-066.

MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961. Szerkesztő: Váci Dezső, VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386.

Magyar Film Iroda Rt., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 óráig reggel 9 óráig valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színeszolgáltatók: 140-727. Felirat-készítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképüzem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsönző-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-099.

Magyar Film Otthon, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.

Magyar Írók Filmje Rt., Gyártási iroda: XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

MIF kölcsönző Rt., VII., Erzsébet-krt. 13. Tel.: 420-796, 420-798.

MMOE, VIII., Népszínház-utca 19. Tel.: 136-005.

Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Telefon: 349-414.

Márkus Jenő, XIV., Hungária-körút 135. Telefon: 296-749.

Mester Film, Filmkölcsönző, VII., Erzsébet körút 9-11. IV. em. Telefon: 427-167. Gyártási iroda: XIV., Thököly-út 116. Telefon: 296-269.

Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.

Mozgóképüzemi Rt. kölcsönosztálya, VII., Akácfa-utca 4. Telefon: 227-650. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.

Magyar Moztófénykép-gépezők Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-u. 19. (D. u. 2-4.) Tel.: 337-598.

Modern film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.

Molnár Ferenc vetítőszen-kereskedő, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 140-736, 222-105.

Művelődés filmgyártó és terjesztő kft., VII., Erzsébet-krt. 8. II. Tel.: 422-925.

Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Telefon: 225-044. Raktár a házban.

New York kávéház, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 425-318, 424-962.

Objektív film, VII., Erzsébet-körút 8. sz. Tel.: 422-580.

Oktatófilm kirendeltség, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-926.

Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. moziépítész képviselője, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.

OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.

Pacséry László, XII., Királyhágó-utca 16. Telefon: 155-992.

Palatinus film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: *424-150.

Palló film kft. VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.

Pannonia filmlaboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.

Papp Béláné és Társa betéti társaság, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-294.

Panoráma film, VII., Rákóczi-út 30. Tel.: 225-361.

Paramount film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.

Pásztor Béla, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 225-761.

Pátria film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Pegazus film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 225-405.

Petsman Ferenc, VIII., Mária-utca 19. sz. Tel.: 136-449.

Pestman László, VI., Teréz-körút 3. sz. Tel.: 425-127. Csillaghegy: 163-429.

Pflumm Tibor dr. filmkölcsönzővállalata, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 224-293.

Photophon film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 420-579.

Phöbus filmkölcsönző, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.

P. Kiss Pál grafikai műterem, VIII., Rákóczi-út 23. Tel.: 146-045.

Püspöki Nándor, magyar kultúrfilmterjesztő, VII., Rottenbiller-utca 5/b. Telefon: 228-558.

Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201, 131-960.

Radó-Orbán mutáció, VIII., Népszínház-utca 4. Tel.: 138-091.

Reflektor film, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Telefon: 140-722.

Reklámservice, Bydeskuty Lajos, Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 424-554.

Rex film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 221-022.

Schilling Gyula, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 428-768.

Simonyi Vilmos mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. Telefon: 257-110.

Sinus hangos filmservice, V., Pannónia-u. 44. Tel.: 493-957, állandó ügyelet.

Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.

Stúdió mozgóképgyártó és terjesztő kft. VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 420-379.

Székelly Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.

Szenásy-Macskássy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-krt. 1/b. Tel.: 380-027.

Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 496-125.

Tobis film, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.

Telefontyár Rt., XIV., Hungária-krt. 126-128. sz. Tel.: 297-930.

Turul Szépművészeti Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-krt. 35. Tel.: 330-766.

Turul Szövettség Szépművészeti B. E. vetítőmozgalmi törzs, VII., Rákóczi-út 42. II. em. 11.

Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Tel.: 389-036.

Universal film, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.

Valter reklámanyagkölcsönző, vetítővásznon-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. sz. Tel.: 222-108.

Váci Dezső, a MAGYAR FILM szerkesztője, Iroda: Metro: VIII., Sándor-tér 3. Telefon: 144-424, 144-425. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Telefon: 136-386.

Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 423-544.

Warner Bros. First National, VIII., József-körút 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.

Zeneszerzők Szövetkezete, IV., Gerlóczy-utca 3. Tel.: 189-306.